

Amsterdam, 31 januari 2017

Aan: de academische gemeenschap van UvA en VU
Van: stuurgroep samenwerking Institute of Physics and Astronomy
Betreft: besluitvorming samenwerking natuur- en sterrenkunde, aardwetenschappen, SRON, en informatiewetenschappen

Geachte collega's en studenten,

Na jaren van planning en discussie is de besluitvorming over de samenwerking tussen UvA en VU in de natuur- en sterrenkunde en de informatiewetenschappen in de eindfase gekomen. Wij zijn verheugd over het feit dat het harde werk van onze collega's en onszelf aan de inhoudelijke plannen voor de samenwerking nu lijkt te leiden tot voorgenomen besluiten aan de bestuurlijke en financiële kant. Die kunnen en moeten aanleiding geven tot een grondige gedachtenwisseling met de medezeggenschap en uiteindelijk tot zorgvuldig afgewogen besluiten, waarin recht wordt gedaan aan strategische en praktische kanten van de samenwerking en waarin de belangen en argumenten van alle leden van onze gemeenschap worden gehoord en gewogen.

De grote voordelen die wij zien in de nauwe samenwerking zijn u hopelijk bekend maar herhalen wij met plezier nog eens: Door gezamenlijk op te trekken staan wij sterk in de competitie met andere grote partijen in Europa om talent. Daardoor kunnen wij de belangen van onze studenten en onderzoekers beter behartigen. Samen hebben we een breder spectrum aan onderwerpen in onderwijs en onderzoek, en dus een rijkere omgeving voor studenten en stafleden, met meer mogelijkheden voor kruisbestuiving. Amsterdam kan dé talentmagneet van Nederland in Europa worden in de vakgebieden die daarvoor gedegen strategische plannen hebben voorbereid, zoals onze eigen natuur- en sterrenkunde, maar ook de informatiewetenschappen en aardwetenschappen, in samenwerking ook met het NWO-instituut SRON. Verder is natuurwetenschappelijk onderwijs en onderzoek kostbaar, en door onderwijs- en onderzoekscapaciteit gezamenlijk in te zetten bereiken wij meer dan elk apart. Deze samenwerkingen gaan we aan voor de lange termijn, en vormen dus een strategische investering waarvan we de vruchten lang, maar wellicht niet onmiddellijk ten volle, zullen plukken. Het niet aangaan ervan is ook een ingrijpend besluit, omdat we dan onze positie niet versterken terwijl anderen dat wel doen. Wij houden staande dat de voordelen van onze voorstellen duidelijk groter zijn dan de nadelen, zowel voor onderwijs als onderzoek. Niets gewaagd, niets gewonnen, is het motto van iedere vooruitgang. Of, zoals de Mercator Sapiens waarmee academia in Amsterdam ooit begon het zei: "De Cost gaet voor de Baet uyt."

Uiteraard zijn wij ons ervan bewust dat de academische wereld complex is, en verandering niet zonder moeite gaat. De onvermijdelijk ook te identificeren nadelen van extra werk en overgangssituaties moeten tegen de voordelen worden afgewogen. Daarbij is er nooit van tevoren een volledig sluitende blauwdruk voor alles. Dat weten we inmiddels uiteraard omdat we al een aantal vergaande stappen hebben gezet, zoals het vormen van Joint Degrees en het verplaatsen van vrijwel alle onderwijs in ons domein naar Science Park. Daarbij ging niet meteen alles helemaal goed, maar dankzij het commitment en de inzet van de docenten en de ondersteunende diensten is er bij zaken die niet goed gingen inmiddels geleerd en bijgestuurd; door onderlinge afstemming van de systemen van UvA en VU is daar ook nog meer te winnen. We hebben in de afgelopen tijd dan ook met verbazing en verontwaardiging leden van onze gemeenschap horen beweren dat onderzoekers geen oog zouden hebben voor het belang van onderwijs. Niets is minder waar, zoals klip en klaar blijkt uit onze

'track record' in de afgelopen periode: goed lopende joint degrees, betere practica, en de grootste en sterkst gegroeide, dus kennelijk aantrekkelijke, bacheloropleiding natuur- en sterrenkunde in Nederland.

Wij maken ons grote zorgen over het feit dat veel discussies in de afgelopen weken meer over procedures, rechten en plichten gingen dan over inhoud. Dat betreuren wij ten zeerste, want in eerste plaats gaat het toch over de inhoud van onderwijs en onderzoek, en over onze inzichten en plannen daarover leggen wij voortdurend met plezier en vertrouwen verantwoording af. Wij begrijpen dan ook de motivatie niet van diegenen die nu vragen om middels instemmingsrecht de facto een veto te kunnen uitspreken op de besluiten naar aanleiding van echte of vermeende bezwaren tegen delen van de plannen. Geen enkele partij in deze discussie zou zo'n veto moeten willen, aangezien dit soort besluiten in overleg en gezamenlijkheid worden genomen. Wij zijn een gemeenschap van denkers, die onszelf houden aan de standaard dat een tegenpartij alleen zou moeten wijken voor een argument dat objectief sterk is, en dat dus ook aan mogelijke toetsing in geval van meningsverschil onderworpen mag worden.

Juist omdat verandering moeilijk is, zijn wij voortdurend in gesprek gebleven met alle betrokken partijen – studenten en medewerkers van zowel UvA als VU. Daarbij past dan dat we in verdere dialoog een genuanceerde afweging maken van de voor- en nadelen en op grond daarvan besluiten, met het advies en de argumenten van allen maar het veto van niemand. Daarbij moet het bestuur zorgvuldig zijn, zowel in het luisteren naar alle partijen als in het afwegen van alle voor- en nadelen. Ook de medezeggenschap moet zorgvuldig het belang van de gehele gemeenschap dienen en diezelfde nuance en zorgvuldigheid betrachten. Daarbij passen argumenten die –ook in de ogen van de buitenwereld en degenen die het toezicht op ons houden– degelijk en verdedigbaar zijn.

Met vriendelijke groet,

Namens de stuurgroep IPA,

Daniel Bonn – directeur Institute of Physics – UvA FNWI

Ralph Wijers – directeur Anton Pannekoek Instituut voor Sterrenkunde – UvA FNWI

Gijs Wuite – afdelingshoofd Natuur- en Sterrenkunde – VU FEW